

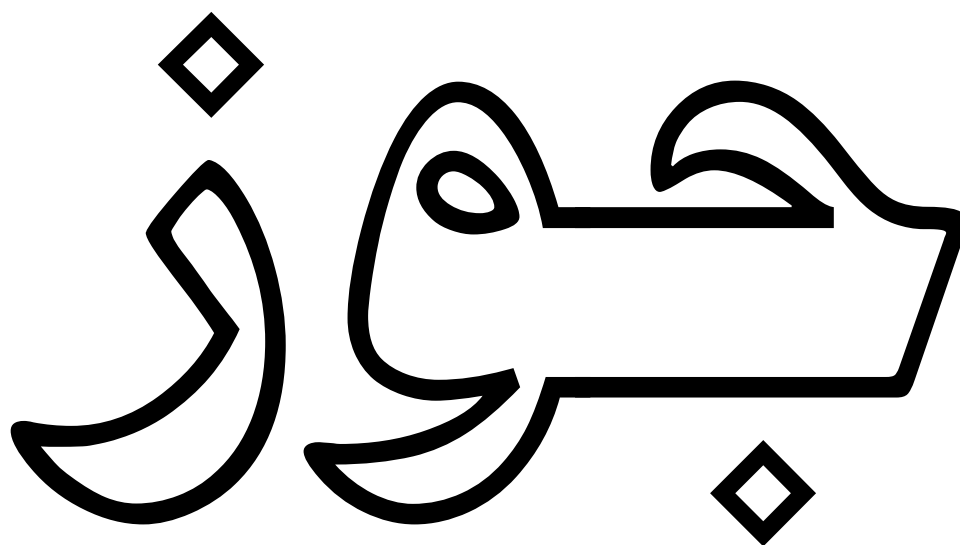

نظام مفهومی قرآن کریم

ریشه‌ی ۲۴۲

هو الحکیم

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیمی داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیربنا و شالوده‌ی آن، قرآنی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرآنی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرآنی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرآنی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود. قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموقوعی). هرچه هموقوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۲۴۳، «جوز» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموقوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «جوز» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «جوز» می‌باشد.^۱ امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی

شهریورماه ۱۳۸۹

رمضان المبارک ۱۴۳۱

^۱ این اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

مشخصات

شماره	۲۴۳
ریشه	جوز
تعداد تکرار	۵
تعداد مشتقات	۴
تعداد ریشه مرتبط	۶۰

فهرست مشتقات

۱. جَاوَزَا (۱)   ۲. جَاوَزَهُ (۱)   ۳. جَاوَزْنَا (۲)   ۴. نَتَجَاوَزُ (۱)

فهرست ریشه‌های مرتبط

۱. اتی (۲)	۱۳. تبع (۱)	۲۶. صبر (۱)	۳۸. غرف (۲)	۵۱. کون (۱)
۲. اذن (۱)	۱۴. جالوت (۱)	۲۷. صحب (۱)	۳۹. غرق (۱)	۵۲. لقی (۲)
۳. اسرائیل (۳)	۱۵. جعل (۱)	۲۸. صدق (۱)	۴۰. غلب (۱)	۵۳. لیس (۱)
۴. الله (۴)	۱۶. جند (۳)	۲۹. صنم (۱)	۴۱. فتو (۱)	۵۴. موسی (۱)
۵. اله (۷)	۱۷. جنن (۱)	۳۰. طالوت (۱)	۴۲. فقی (۱)	۵۵. نصب (۱)
۶. امن (۳)	۱۸. جهل (۱)	۳۱. طعم (۱)	۴۳. فرعون (۱)	۵۶. نهر (۱)
۷. انن (۵)	۱۹. حتی (۱)	۳۲. طوق (۱)	۴۴. فصل (۱)	۵۷. وعد (۲)
۸. اول (۱)	۲۰. حسن (۱)	۳۳. ظنن (۱)	۴۵. فئی (۲)	۵۸. وله (۴)
۹. بجر (۲)	۲۱. درک (۱)	۳۴. عدو (۱)	۴۶. قبل (۱)	۵۹. یدی (۱)
۱۰. بغی (۱)	۲۲. سفر (۱)	۳۵. عکف (۱)	۴۷. قلل (۲)	۶۰. یوم (۱)
۱۱. بلو (۱)	۲۳. سلم (۱)	۳۶. عمل (۱)	۴۸. قول (۷)	
۱۲. بنو (۳)	۲۴. سوء (۱)	۳۷. غدو (۱)	۴۹. قوم (۲)	
	۲۵. شرب (۲)		۵۰. کثر (۱)	

فهرست آیات

۱. {البقرة - ۲۴۹} فَلَمَّا فَصَلَ طَالُوتُ بِالْجُنُودِ قَالَ إِنَّ اللَّهَ مُبْتَلِيكُمْ بِنَهَرٍ فَمَنْ شَرِبَ مِنْهُ فَلَيْسَ مِنِّي وَمَنْ لَمْ يَطْعَمْهُ فَإِنَّهُ مِنِّي إِلَّا مَنِ اعْتَرَفَ غُرْفَةً بِيَدِهِ فَشَرَبُوا مِنْهُ إِلَّا قَلِيلًا مِنْهُمْ فَلَمَّا جَاوَزَهُ هُوَ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ قَالُوا لَا طَاقَةَ لَنَا الْيَوْمَ بِجَالُوتَ وَجُنُودِهِ قَالَ الَّذِينَ يَظُنُّونَ أَنَّهُمْ مُلَاقُوا اللَّهَ كَمَ مِنْ فِتْنَةٍ قَلِيلَةً غَلَبَتْ فِتْنَةُ كَثِيرَةٍ يَأْذِنُ اللَّهُ وَاللَّهُ مَعَ الصَّابِرِينَ
۲. {الأعراف - ۱۳} { وَ جَاوَزْنَا بِبَنِي إِسْرَائِيلَ الْبَحْرَ فَأَتَوْا عَلَى قَوْمٍ يَعْكُفُونَ عَلَى أَصْنَامٍ لَهُمْ قَالُوا يَا مُوسَى اجْعَلْ لَنَا إِلَهًا كَمَا لَهُمْ آلِهَةٌ قَالَ إِنَّكُمْ قَوْمٌ تَجْهَلُونَ
۳. {يونس - ۹۰} { وَ جَاوَزْنَا بِبَنِي إِسْرَائِيلَ الْبَحْرَ فَأَتْبَعَهُمْ فِرْعَوْنُ وَ جُنُودُهُ بَغْيًا وَ عُدْوًا حَتَّى إِذَا أَدْرَكَهُ الْعَرَجُ قَالَ آمَنْتُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا الَّذِي آمَنْتُ بِهِ بَنُو إِسْرَائِيلَ وَ أَنَا مِنَ الْمُسْلِمِينَ
۴. {الكهف - ۶۲} { فَلَمَّا جَاوَزَا قَالَ لِفَتَاهُ آتِنَا غَدَاءَنَا لَقَدْ لَقِينَا مِنْ سَفَرِنَا هَذَا نَصَبًا
۵. {الأحقاف - ۱۶} { أُولَئِكَ الَّذِينَ نَتَقَبَّلُ عَنْهُمْ أَحْسَنَ مَا عَمِلُوا وَ نَتَجَاوَزُ عَنْ سَيِّئَاتِهِمْ فِي أَصْحَابِ الْحُتَّةِ وَ عَدَّ الصَّدَقِ الَّذِي كَانُوا يُوعَدُونَ